

**WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI**

Ru/OSK
2016 GRU 23
ZW G
Prac. o Gromady

URZĄD GMINY MIELNO BIURO OBSŁUGI INTERESANTA WPŁYNĘŁO	
Data	2016-12-23
Nr NIK/REJ.	14244
podpis	<i>[Signature]</i>

Szczecin ¹⁵ grudnia 2016 r.

Znak: K-S-2.431.3.4.2016.JP

**Pani
Olga Roszak-Pezala
Wójt
Gminy Mielno**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r., o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r., w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. poz. 1477) w dniach 19-21 października 2016 r. przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym w Urzędzie Gminy Mielno oraz Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mielnie-Unieścieu. Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Spraw Społecznych Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie: Hanna Krzywonos – inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem, Urszula Łumianek – inspektor wojewódzki, Joanna Płachta – inspektor wojewódzki, na podstawie upoważnienia Nr 27/2016 z dnia 27 września 2016 r.

akta kontroli str. 1-12

Działalność Gminy Mielno w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie z uchybieniami.*

Kontrolą objęto sposób realizacji zadań nałożonych na Gminę przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 27 września 2016 r. Opracowanie i realizacja programu wspierania rodziny było kontrolowane od 01 stycznia 2012 r. do dnia kontroli. Ustaleń kontroli dokonano na podstawie analizy dokumentacji dostępnej w kontrolowanych jednostkach, wyjaśnień udzielonych przez wyznaczonych pracowników oraz informacji dotyczącej współpracy Gminy Mielno z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie przekazanej przez dyrektora Centrum.

* Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości i negatywna.

Oceny dokonano na podstawie szczegółowej analizy realizacji przez Gminę Mielno następujących zadań z zakresu wspierania rodziny.

1. Opracowanie 3-letniego programu wspierania rodziny.

W celu budowania systemu wspierania rodziny opracowano „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013-2015”, który został przyjęty Uchwałą Nr XXXVIII/412/13 Rady Gminy Mielno z dnia 22 kwietnia 2013 r. oraz „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2019”, przyjęty Uchwałą Nr XXI/242/2016 Rady Gminy Mielno z dnia 15 kwietnia 2016 r. W programach uwzględniono charakterystykę społeczno-demograficzną Gminy Mielno. Szczegółowo określono cele, realizatorów i źródła finansowania programu. W „Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2013-2015” wskazano, że bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych występowała w 14 rodzinach. W „Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2016-2019” wskazano, że bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych występowała w 10 rodzinach. W części dotyczącej diagnozy nie określono planowanej ilości i sposobu pozyskania rodzin wspierających. Nie określono zasad współpracy i sprawnej wymiany informacji pomiędzy poszczególnymi instytucjami i podmiotami zaangażowanymi w udzielanie wsparcia rodzinom oraz nie podano terminów realizacji poszczególnych działań. W 2012 r. Gmina Mielno nie posiadała programu wspierania rodziny.

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Opracowany w Gminie Mielno „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2019” obejmuje 4 lata, co jest niezgodne z ustawą.

akta kontroli str. 18 i 24-37

2. Realizacja programu wspierania rodziny.

W ramach realizacji Programu zatrudniano 2 asystentów rodziny. Rodzinom udzielano pomocy finansowej i rzeczowej. W 2015 r. 90 dzieci objętych było dożywianiem, w 2016 r. do dnia kontroli 59 dzieci. Współfinansowano wypoczynek dzieci z rodzin, w których występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze: w 2015 r. – ferie zimowe dla 45 dzieci oraz kolonie dla 40 dzieci, w 2016 r. do dnia kontroli – wypoczynek letni dla 49 dzieci oraz wypoczynek zimowy dla 46 dzieci. W ramach wspierania rodzin w wychowaniu dzieci oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej w 2015 r. 170 rodzin, a w 2016 r. do dnia kontroli 138 rodzin skorzystało z pomocy finansowej i rzeczowej. Prowadzona była szeroko rozumiana praca socjalna oraz konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, socjalnej prawne). Promowano i organizowano różnorodne formy integracji rodziny ze społecznością lokalną. W 2015 r. zorganizowano na terenie gminy 15, a w 2016 r. do dnia kontroli 5 imprez.

akta kontroli str. 18-19, 20-23 i 41-43

3. Wyznaczenie podmiotu organizującego pracę z rodziną.

Zarządzeniem Nr 57/154/11 Wójta Gminy Mielno z dnia 29 grudnia 2011 r. jako podmiot organizujący pracę z rodziną, został wyznaczony Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielnie – Unieściu. Zarządzeniem Nr 5/2013 Dyrektora Ośrodka z dnia 14 sierpnia 2013 r. w Ośrodku powołano Zespół ds. Asysty Rodzinnej.

akta kontroli str. 19-20

4. Podejmowanie działań na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W okresie objętym kontrolą w Gminie Mielno specjalistycznym poradnictwem objęto 6 rodzin a terapią 3 rodziny. Z pomocy prawnej skorzystały 3 rodziny. Udzielono 23 porad specjalistycznych, 7 terapeutycznych i 7 prawnych.

akta kontroli str. 39

W okresie objętym kontrolą w rodzinnych formach pieczy zastępczej zostało umieszczonych 2 dzieci z terenu Gminy Mielno, po jednym w rodzinie zastępczej spokrewnionej i rodzinnym domu dziecka. Dzieci przebywały na terenie powiatu koszalińskiego w Sarbinowie i Osiekach. Powodem zabrania dzieci z rodzin w jednym przypadku był problem alkoholowy rodziców, w drugim inna przyczyna.

Podmiot organizujący pracę z rodziną uczestniczył w 7 z 18 posiedzeń ds. oceny zasadności pobytu dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej, na które został zaproszony. W ocenach uczestniczył pracownik socjalny, gdyż żadna z rodzin, z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej nie była objęta wsparciem asystenta. Z 9 dzieci przebywających w pieczy zastępczej na dzień kontroli rodzice 6 nie mieszkali na terenie gminy, a 3 odmówiło współpracy z asystentem. Informacji pismem z dnia 13 października 2016 r. udzielił dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie.

akta kontroli str. 17, 40-43, 75-78

Gmina Mielno prowadzi monitoring sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W 2015 r. objętych nim było 14 dzieci z 7 rodzin, a w 2016 r. do dnia kontroli 1 rodzina z dwójką dzieci. Monitoring prowadzony był w formie wizyt asystentów rodziny i pracowników socjalnych w środowisku. W Gminie nie było rodzin wspierających.

akta kontroli str. 19

Zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15. Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielnie-Unieście w okresie objętym kontrolą zatrudniał 2 asystentów (jeden od 1 czerwca 2016 r. przebywał na urlopie macierzyńskim). Asystenci w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 21 października 2016 r. obejmowali wsparciem łącznie 17 rodzin. Zgodnie z informacją kierownika Ośrodka pomocy asystenta wymagało 12 rodzin. Na dzień 19 października 2016 r. asystent pracujący w pełnym wymiarze czasu pracy obejmował wsparciem 10 rodzin. Jedna oczekiwała na przydział asystenta, jedna nie wyraziła zgody na współpracę z asystentem. Zgodnie z informacją uzyskaną od p.o. Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mielnie-Unieście, liczba zatrudnionych asystentów jest adekwatna do zdiagnozowanych potrzeb.

akta kontroli str. 18, 45-46 i 72

Oceny działań dotyczących: przydzielania asystenta rodzinom, opracowywania planów pracy z rodzinami oraz dokonywania okresowych ocen sytuacji rodzin dokonano na podstawie analizy 10 losowo wybranych przypadków. Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak daty przekazania okresowej oceny sytuacji rodziny do podmiotu prowadzącego pracę z rodziną - 34 przypadki,
- data opracowania planów pracy z rodzinami – bez daty dziennej - 6 przypadków,
- brak możliwości zidentyfikowania podpisu na dokumencie - 2 przypadki.

W kontrolowanych przypadkach okresowa ocena sytuacji rodziny zawierała wskazania do pracy z rodziną. Szczegółową ocenę sytuacji w rodzinie opisywano w sprawozdaniach z pracy w rodzinie sporządzanych przez asystenta. Na 44 oceny sytuacji rodzin 2 były sporządzone po terminie – miało to miejsce w rodzinach objętych monitoringiem. W czasie kontroli p.o. Dyrektora złożyła oświadczenie dotyczące procedur stosowanych podczas monitoringu rodzin polegających na sporządzaniu przez asystenta rodziny comiesięcznych notatek z wizyt w środowisku - dokumentację prowadzono zgodnie z przyjętymi zasadami.

Pełniącemu obowiązki dyrektora udzielono instruktażu, by każdorazowo na dokumentach umieszczać datę dzienną ich sporządzenia i przekazania, zachowywać spójność treści dokumentu z jego nazwą oraz podpisywać dokumentację w sposób umożliwiający identyfikację podpisu.

Oceny pracy asystenta z rodzinami dokonano na podstawie szczegółowej analizy dokumentacji losowo wybranych rodzin: E.S. (rodzina objęta wsparciem asystenta od 13 czerwca 2016 r.), E. i Ł.O (rodzina objęta wsparciem asystenta od 24 kwietnia 2013 r.), B.A. (rodzina objęta wsparciem asystenta od 30 kwietnia 2013 r.), P. i D.M. (rodzina objęta wsparciem asystenta od 15 lipca 2015 r.). We wszystkich kontrolowanych przypadkach dokonywana była zmiana asystenta z przyczyn kadrowych. Dla każdej rodziny prowadzono miesięczne wykazy porad specjalistycznych oraz karty pracy asystenta. Asystenci rodziny często odwiedzali klientów i monitorowali sytuację rodzin. Współpracowali z jednostkami administracji, instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, co potwierdzały szczegółowe sprawozdania z pracy w rodzinie. W dokumentacji wszystkich rodzin znajdowały się wnioski pracownika socjalnego o przydzielenie asystenta rodziny, zgody rodzin na podjęcie współpracy, wnioski Dyrektora Ośrodka (przydzielenie asystenta) oraz pisemne informacje do rodzin. Plany pracy sporządzone były we współpracy z członkami rodzin oraz w konsultacji z pracownikiem socjalnym i uwzględniały wszystkie problemy występujące z rodzinach. W planach pracy z rodzinami podawano zbyt ogólne terminy realizacji działań. W jednym przypadku data sporządzenia planu pomocy była późniejsza niż termin rozpoczęcia realizacji działań. Pełniącemu obowiązki dyrektora udzielono instruktażu, dotyczącego prowadzenia dokumentacji w powyższym zakresie.

akta kontroli str. 47-69 i 73-74

5. Kwalifikacje asystentów rodzin.

W okresie objętym kontrolą w Gminie Mielno zatrudnionych było 2 asystentów rodziny (w dniu kontroli 1 przebywał na urlopie macierzyńskim). Asystenci posiadali kwalifikacje zgodne z wymogami określonymi w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Asystenci rodziny podnosili swoje kwalifikacje w zakresie pracy z dziećmi i rodzinami poprzez udział w szkoleniach. Oświadczenia dotyczące spełnienia przez asystentów wymogów określonych w art. 12 ust. 1 pkt 2 - 4 ustawy zostały uzupełnione podczas kontroli.

akta kontroli str. 45-46

6. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego.

W Gminie Mielno funkcjonowały 2 placówki wsparcia dziennego:

- 1) Placówka Wsparcia Dziennego Dziennego - Świetlica „Rybacówka” położona w Unieściu przy ul. 6-go Marca 35, z filią „Akwarium” przy ul. Lechitów 17 w Mielnie prowadzona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielnie-Unieściu, który uzyskał zezwolenie Wójta Gminy Mielno Nr 01/2014 z dnia 29 kwietnia 2014r. Placówka została powołana zarządzeniem Nr 6/13/2008 Wójta Gminy Mielno z dnia 07 lutego 2008 r. zmienionym zarządzeniami Nr 36/100/2011 z dnia 18 sierpnia 2011 r. i Nr 3/19/2013 z dnia 17 stycznia 2013r. Dysponuje 60 miejscami.

- 2) Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego-Świetlica Socjoterapeutyczna „Promyk” w Gąskach, adres Gąski 6a, poczta Sarbinowo prowadzona jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielnie-Unieściu, który uzyskał zezwolenie Wójta Gminy Mielno Nr 02/2014 z dnia 29 kwietnia 2014 r. prowadzona na podstawie Zarządzenia Nr 6/13/2008 Wójta Gminy Mielno z dnia 7 lutego 2008 r., w sprawie powołania placówki. Dysponuje 30 miejscami.

W świetle przepisu art. 18 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy stwierdzić, iż wójt wydaje zezwolenie na prowadzenie placówki wsparcia dziennego jedynie w stosunku do tych podmiotów, które nie są gminnymi jednostkami organizacyjnymi oraz nie są prowadzone na zlecenie gminy. Zatem ośrodek pomocy społecznej będący gminną jednostką organizacyjną, nie może być podmiotem, który występuje o zezwolenie wójta na prowadzenie placówki. W przypadku powołania placówki wsparcia dziennego zarządzeniem wójta, która zostaje połączona z ośrodkiem pomocy społecznej i funkcjonuje w jego strukturach, występowanie przez ośrodek pomocy społecznej o zezwolenie na prowadzenie placówki jest niewłaściwe i nie znajduje podstaw prawnych.

akta kontroli str. 38

7. Sprawowanie kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną.

Kontrolę nad podmiotem organizującym pracę z rodziną i placówkami wsparcia dziennego sprawuje Wójt Gminy Mielno. W okresie od 1 stycznia 2015 r. do 21 października 2016 r. nie kontrowano tych jednostek. W czasie kontroli Wójt Gminy Mielno złożyła oświadczenie, w którym poinformowała, że kontrole te zostaną ujęte w planie kontroli na 2017 rok.

akta kontroli str. 70-71

Osobą odpowiedzialną za stwierdzone uchybienia jest Wójt Gminy Mielno.

W celu podniesienia efektywności pracy Gminy Mielno w zakresie wspierania rodziny

zalecam:

- 1) skorygować gminny program wspierania rodziny, zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 2) placówki wsparcia dziennego prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Informuję, że jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

W przypadku braku zastrzeżeń proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, które otrzymują:

- Wójt Gminy Mielno,
- Wydział Spraw Społecznych Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli Urzędzie Gminy Mielno pod pozycją nr 4/2016

wz. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Marcel Słodcz
WICEWOJEWODA

Zespół inspektorów:

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Spraw Społecznych

Hanna Krzywonoś
mgr Hanna Krzywonoś

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Spraw Społecznych

Urszula Łumianek
mgr Urszula Łumianek

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Spraw Społecznych

Joanna Plachta
mgr Joanna Plachta

Dyrektor Wydziału Spraw Społecznych
ZUW:

ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Spraw Społecznych

Justyna Borzym
mgr inż. Justyna Borzym